

Úr grannalondum

Lagt til rættis: Árni Joensen

Nú skulu skotar sannførast

Fyrradagin skrivaðu David Cameron og Alex Salmond undir semjuna um at halda fólkaatkvøðu í Skotlandi um loysing í 2014, og nú byrjar tað langa valstríðið, sum skal sannføra skotar um annað ella hitt

Summi hava lítlan áhuga fyri tí, onnur hava longu tikið støðu fyri ella ímóti, at Skotland skal lýsa seg sjálvstøðugt ríki. Tað endaliga svarið kemur ikki fyrr enn í 2014. Hevði fólkaatkvøðan verið nú, hevði minni enn ein triðingur av skotunum sagt ja til at loysa.

David Cameron hevur ongantið dult fyri, at hann er harðliga ímóti, at skotar loysa frá Onglandi, og hann endurtók støðu sína, tá hann fyrradagin var í St. Andrews House í Edinburgh.

- Sum forsætisráðharri vil eg virka fyri at varðveita Bretland sum eina eind, men eg fari at virða avgerðina, sum fólkið í Skotlandi tekur, segði hann við tíðindafólk.

Mótpartur hansara, SNP-formaðurin Alex Salmond, fyrstiráðharri, helt, at sáttmálin um fólkaatkvøðuna er ein varði á vegnum. Hann legði afturat, at nú byrjar arbeiðið at sannføra tað skotska fólkið um, at tey fara at fáa tað betur uttan fyri hin partin av Bretlandi.

Skotski fyrstiráðharrin, Alex Salmond, og bretska forsætisráðharrin, David Cameron, skriva undir sáttmálan um skotsku fólkaatkvøðuna

Mynd: Reuters

Stór avbjóðing

Meiningakanningarnar vísa, at Alex Salmond og hansara viðhaldsfólk fáa nóg mikið at gera tey bæði næstu árin, og politiski blaðstjórin á Financial Times, George Parker, heldur, at Salmond hevur áttikið sær eina stóra avbjóðing.

- Eitt er, at figgjarkreppan hevur kroyst bankarnar. Eitt annað er, at oljubrunnarnir úti fyri Skotlandi eru við

at tømast, og tað verður torført at fáa undirtøku fyri evruni, sum longu er illa umtókt, sigur George Parker. Hinvegin ásannar hann, at loysingarfólkini hava eitt greitt mál - at skipa Skotland sum eitt vælferðarland, og helst verða Norðurlond fyrmyndin, tí Alex Salmond hevur ofta samanborið Skotland við Noreg og Danmark.

Meiningakanningarnar vísa eisini, at nógvir skotar

ivast, og fleiri vilja hava betri tíð til at hugsa seg um. Nú stúra tey fyri, at tey bæði næstu árin verða eitt langt valstríð fyri og ímóti.

Teir flestu eygleiðararnir hella tann vegin, at skotar fara at siga nei til loysing. Hinvegin vænta fleiri, at skotar fara at loysa, bara ikki enn.

Ja kann geva ófrið

Tað eru ikki bara skotar og politikararnir í London, sum fara at fylgja við gongdini í Skotlandi tey bæði næstu árin, og hvør endin verður.

Eygleiðarar í Bretlandi siga, at tað fær ikki nakran serligan týðning fyri Ongland, um skotar velja at loysa, men at eitt skotsk ja til loysing kann elva til ófrið í Norðurírlandi og í Wales. Sambandsfólk í Norðurírlandi fara ivaleyst at spyrja, um nøkur orsök er til at halda fram í felagsskapinum, og í Wales fara fólk uttan iva at krevja størri sjálvræði, men neyvan fullveldi, siga eygleiðararnir.

Minni at gera hjá Volvo

Tann 29. október letur Volvo-verksmiðjan í Torslande aftur eina viku, tí minkandi bíla-søla ger, at tað er ikki nóg mikið at gera á verksmiðjunum. Stjórin, Jan Gurander, sigur, at Evropa er høvuðs-marknaður hjá Volvo, og figgjarkreppan ger, at eftirspurningurin er minkaður.

Frá 1. október skerdi Volvo framleiðsluna,

soleiðis at nú ger verksmiðjan 50 bilar um dagin ímóti 57 frammanundan. Teir fyrstu átta mánaðirnar í ár minkaði sølan hjá Volvo 10 prosent, men leiðslan hevur ongar ætlanir um at koyra fólk til hús.

Kinesiska íløgufyrirtøkan Geely Group eigur Volvo. Verksmiðjan selði 449.225 bilar í fjør, men ætlanin er at selja 800.000 bilar í 2020.

Kuupik best umtóktur

Grønlandski landsstýrisformaðurin, Kuupik Kleist, er betur umtóktur enn hini í landsstýrinum, og fólk í øllum flokkum halda nógv av honum.

Í einari kanning hjá blaðnum Sermitsiaq eru fólk biðin um at geva landsstýrisfólkunum karakter millum 1 og 5, og her liggur Kuupik Kleist klárt á odda við karakterinum 3,49. Sambært grønlandsku fjølmiðlunum er tað merkis-

vert, at veljarar í hinum flokkunum halda nógv av Kuupik Kleist. Eitt nú halda veljararnir hjá Demokratunum meiri av landsstýrisformanninum enn teirra egna floksformanni, Jens B. Frederiksen.

Tværar av kvinnunum í landsstýrinum fáa teir næstbestu karakternar. Tað eru Agathe Fontain, landsstýriskvinna í heilsuámalum, og Maliina Abelsen, sum umsitur búskaparmálini.

Norsku politikararnir fingur lønarhækking

Norska Stórtingið samtykti í gjár at hækka lønina hjá tinglimunum og limunum í stjórnini

Lønarhækkingin, sum kemur í gildi á nýggjárið, er 4,3 prosent. Tað merkir, at næsta ár fær ein stórtingslimur 811.505 krónur í løn. Fyri ráðharrarnar merkir hækkingin, at teirra løn kemur upp á 1.158.927 krónur. Forsætisráðharrin er tann best lønti, og hansara ársløn verður nú 1.425.352 krónur.

Allir flokkar í Stórtingi-

num uttan Sosialistiski Vinstraflokkurin atkvøddu fyri at hækka lønina hjá ting- og stjórnarlimunum.

Tað var lønarnevndin hjá Stórtinginum, sum skeyt upp at hækka lønirnar.

Í Stórtinginum

Mynd: NRK

Trý ár við nei til ES

Íslenska stjórnin heldur fram við samráðingunum við ES um treytirnar fyri íslenskum limaskapi í samveldinum, men tað er einki, sum bendir á, at íslendingar hava hug at fara uppi.

Í meiri enn trý ár hava meiningakanningar víst, at meirilutin av íslendingum eru ímóti ES-limaskapi.

Tann seinasta kanningin, sum kom í síðstu viku, segði 57,6 prosent nei og 27,3 prosent ja. Tann størsti munurin var í einari kanning, sum bleiv gjørd í mars í 2010. Tá søgdu 60 prosent nei til limaskap og 24 prosent ja. Minsti munurin var í juni í fjør, tá 50 prosent vóru ímóti og 37 prosent fyri.